

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียน กับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ชัยกฤต เจริญพันธ์¹ ชนมณี ศิลาณุกิจ²

วันที่รับบทความ: 11 ตุลาคม 2568

วันแก้ไขบทความ: 11 เมษายน 2569

วันที่ตอบรับบทความ: 13 เมษายน 2569

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร (2) ศึกษาระดับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร และ (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2568 จำนวน 285 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า (1) ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการวางแผนเป็นทีม ด้านวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม และด้านการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม ตามลำดับ (2) ระดับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียง ลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านชุมชนกัลยาณมิตร ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ด้านภาวะผู้นำร่วม ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ และด้านวิสัยทัศน์ร่วม ตามลำดับ และ (3) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กันในทางบวก โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม; ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ; องค์กรแห่งนวัตกรรม; โลกยุค VUCA

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

¹ นักศึกษาปริญญาโท, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240, ประเทศไทย

ผู้รับผิดชอบบทความ อีเมล: chaiyakit0499999@gmail.com

² คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

The Relationship Between Innovative Leadership of School Administrators and Establishing Professional Learning Communities in Schools Under the Bangkok Primary Educational Service Area Office

Chaiyakit Charoenpan¹ Chonmanee Silanookit²

Received: October 11, 2025

Revised: April 11, 2026

Accepted: April 13, 2026

Abstract

This research article aims to examine (1) the level of innovative leadership of school administrators under the Bangkok Primary Educational Service Area Office; investigate (2) the level of establishing professional learning communities in schools under study; and study (3) the relationship between innovative leadership of school administrators and establishing professional learning communities in schools under investigation. The quantitative research approach was employed. The samples used in the research were 285 teachers in schools under the Bangkok Primary Educational Service Area Office in the academic year 2025. The research instrument was a 5-point rating scale questionnaire with the Item-Objective Congruence between 0.60-1.00 and reliability of the questionnaire in question stood at 0.98. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson's product moment correlation coefficient. Findings are as follows: (1) The innovative leadership of school administrators under the Bangkok Primary Educational Service Area Office overall and for all aspects were expressed at the highest level, ranked from highest to lowest mean as follows: teamwork, innovative vision, creating an innovative organizational atmosphere, and innovative creative thinking skills. (2) The establishing professional learning communities in schools under study overall and for all aspects were expressed at the highest level, ranked from highest to lowest mean as follows: community of goodwill, community support structure, professional learning and development, collaborative leadership, teamwork, and shared vision. (3) Overall and for all aspects, the innovative leadership of school administrators positively correlated at a high level with the establishment of professional learning communities in schools under investigation at the statistically significant level of .01.

Keywords: Innovative Leadership; Professional Learning Community; Innovative Organization; VUCA World

Type of Article: Research Article

¹Master's Candidate, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University
Huamark, Bangkok, Bangkok 10240, Thailand
Corresponding Author Email: chaiyakit0499999@gmail.com

²Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดีของสังคมโลก พร้อมขับเคลื่อนประเทศสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมีพันธกิจในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และส่งเสริมสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล ผ่านยุทธศาสตร์ 6 ด้าน ได้แก่ การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของประเทศไทย การผลิตและพัฒนากำลังคน การสร้างโอกาสทางการศึกษา การพัฒนาคุณภาพชีวิต การส่งเสริมสังคมและเศรษฐกิจ และการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 75, 93) ทั้งนี้ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (innovative leadership) และชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Communities--PLC) เป็นแนวคิดสำคัญในการพัฒนาการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดย Horth and Buchner (2014) ซึ่งให้เห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นการผสมผสานภาวะผู้นำด้านกลยุทธ์ ความคิดสร้างสรรค์ และอารมณ์ เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรกล้าคิด กล้าทดลอง และสามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงในโลกยุค VUCA ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกัน แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีพื้นฐานจากแนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ Senge (1990) ซึ่งเน้นการเรียนรู้ร่วมกัน การสร้างวิสัยทัศน์ร่วม และการพัฒนาศักยภาพบุคคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาระดับประถมศึกษาในพื้นที่เมืองหลวง ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “องค์กรคุณภาพ สร้างคนดี มีความรู้คู่คุณธรรม” โดยมุ่งพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างสมดุลทั้งด้านวิชาการและคุณธรรม ซึ่งการบรรลุวิสัยทัศน์ดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารโรงเรียนที่มีภาวะผู้นำเข้มแข็ง สามารถสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง และใช้นวัตกรรมยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา

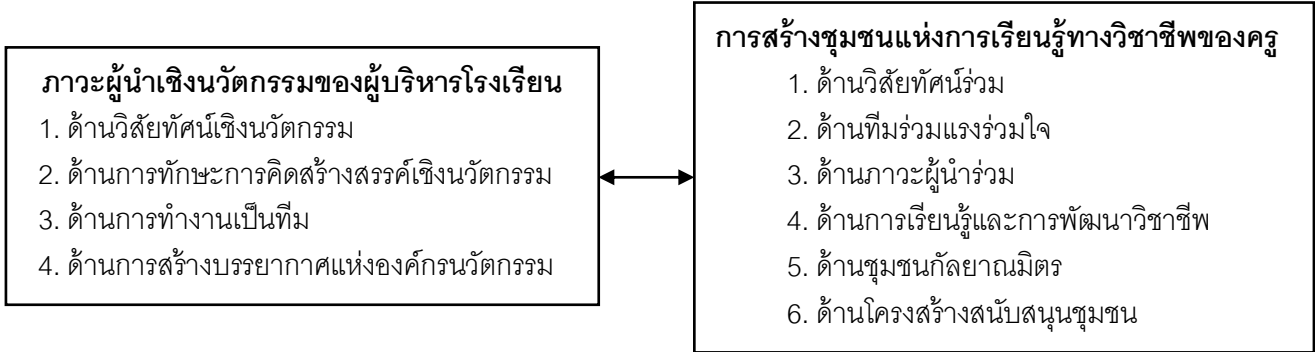
จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาผู้บริหารให้มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งเสริมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ขณะเดียวกัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์จากการวิจัยนี้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์เพื่อพัฒนาผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดอย่างเป็นระบบ และในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ข้อมูลที่ได้จะเป็นฐานสำคัญในการกำหนดมาตรการและทิศทางการพัฒนาภาวะผู้นำและการขับเคลื่อน PLC ระดับชาติ ตลอดจนขยายผลสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาร้อยยี่สิบในภาพรวมของประเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาระดับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จากการสังเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียน และงานวิจัยของ จีราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560), เฉลิมพล ดีสวัสดิ์ (2566), ชูลีมาศ คำบุญเรือง (2566), ลีตินันท์ นันทะศรี (2563), เดชา ลุนาวงค์ (2564), ธมนวรรณ จันทร์สวย (2564), ปิยะโชติ รอดหลง (2565), รมีดา ใจสืบ (2567), ศิริพร พงษ์เนตร (2564), ไศรยา คงตุก (2563), สุทธิวิทย์ อานุกาฬเสถียร (2566), Hernandez, Mendoza and Pacheco (2023), Horth and Buchner (2014), Pagaura, (2020) สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียน มี 4 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม (2) ด้านการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม (3) ด้านการทำงานเป็นทีม (4) ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม และได้ข้อมูลจากการสังเคราะห์องค์ประกอบของการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน และงานวิจัยของ เกศสุภาวงศ์ ศิริ และสุนทรี วรรณไพเราะ (2567), ชนะการ เลี้ยงอำนวย และศักดิ์พันธ์ ต้นวิมลรัตน์ (2567), ชัชชญา พีระธรณิศร์ (2563), นันทน์ภัส ชัยสงคราม (2561), นุชจรินทร์ ทับทิม (2562), ปฐมพงศ์ พัฒนาผล (2562), ปรีศนา วิโนสุยะ (2562), พัชฎวีสา จันทพิมพ์ (2565), ภาขินี ภักดีมี (2562), วัชรพร แสงสว่าง (2563), วาสนา ทองทวิงยศ (2560), ศิริพร แสงตาตโตน (2566), สุจิตรา ภิรมย์นิล (2562), สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) สรุปได้ว่า การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน มี 6 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านวิสัยทัศน์ร่วม (2) ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ (3) ด้านภาวะผู้นำร่วม (4) ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ (5) ด้านชุมชนกัลยาณมิตร และ (6) ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน ผู้วิจัยจึงกำหนดสมมุติฐานว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จึงกำหนดกรอบแนวความคิดในการวิจัย ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย
2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และตรวจสอบความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence--IOC) ได้ค่าความสอดคล้อง 0.60-1.00 วิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามเป็นรายด้านและทั้งฉบับ โดยการใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (Cronbach, 1951) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2568 จำนวน 37 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 1,109 คน กำหนดขนาดตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จาก การเปิดตารางของ Cohen, Manion, and Morrison (2018, p. 206) จำนวน 285 คน เมื่อได้ขนาดตัวอย่างแล้วนำมาหา ตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบยกกลุ่ม (cluster random sampling) การสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) และการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยใช้การเปรียบเทียบ (strata) ด้วยการแบ่งเป็นสัดส่วน

4. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปตามลักษณะของข้อมูล ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่ง มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบคำอธิบาย

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยหาค่าเฉลี่ย (mean-- \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) ตาม หลักเกณฑ์พิจารณาการแปลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (Likert, 1932; Lindner & Lindner, 2024, p. 152)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลระดับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยหาค่าเฉลี่ย (mean-- \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) ตาม หลักเกณฑ์พิจารณาการแปลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (Likert, 1932; Lindner & Lindner, 2024, p. 152)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) ดังนี้ (Frost, 2019, pp. 97-103; Pearson, 1909, pp. 23-25)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = +1 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างสมบูรณ์

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.8 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงบวกที่ค่อนข้างสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.6 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงบวกปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = -1 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงลบอย่างสมบูรณ์

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = -0.8 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงลบที่ค่อนข้างสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = -0.6 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงลบปานกลาง

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean-- \bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร โรงเรียนกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่า +1 ถึง -1

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ได้ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร (ดูตาราง 1)

ตาราง 1

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	SD	แปลผล
1. ด้านวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม (X_1)	4.62	0.45	มากที่สุด
2. ด้านการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม (X_2)	4.60	0.46	มากที่สุด
3. ด้านการทำงานเป็นทีม (X_3)	4.62	0.44	มากที่สุด
4. ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม (X_4)	4.61	0.46	มากที่สุด
รวม (X_{total})	4.61	0.43	มากที่สุด

จากตาราง 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61, SD = 0.43$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อยคือ ด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.62, SD = 0.44$) ด้านวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.62, SD = 0.45$) ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.61, SD = 0.46$) และด้านการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.60, SD = 0.46$) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร (ดูตาราง 2)

ตาราง 2

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน

การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	SD	แปลผล
1. ด้านวิสัยทัศน์ร่วม (Y_1)	4.54	0.55	มากที่สุด
2. ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ (Y_2)	4.60	0.48	มากที่สุด
3. ด้านภาวะผู้นำร่วม (Y_3)	4.60	0.47	มากที่สุด
4. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ (Y_4)	4.64	0.47	มากที่สุด
5. ด้านชุมชนกัลยาณมิตร (Y_5)	4.65	0.49	มากที่สุด
6. ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน (Y_6)	4.65	0.50	มากที่สุด
รวม (Y_{total})	4.61	0.46	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า การวิเคราะห์การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61, SD = 0.46$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านชุมชนกัลยาณมิตร ($\bar{X} = 4.65, SD = 0.49$) ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน ($\bar{X} = 4.65, SD = 0.50$) ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.64, SD = 0.47$) ด้านภาวะผู้นำร่วม ($\bar{X} = 4.60, SD = 0.47$) ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ ($\bar{X} = 4.60, SD = 0.48$) และด้านวิสัยทัศน์ร่วม ($\bar{X} = 4.54, SD = 0.55$) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร (ดูตาราง 3)

ตาราง 3

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน

	การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน						
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	Y _{total}
X ₁	.746**	.755**	.779**	.759**	.789**	.768**	.823**
X ₂	.805**	.837**	.835**	.786**	.772**	.803**	.863**
X ₃	.787**	.836**	.826**	.779**	.774**	.791**	.855**
X ₄	.792**	.842**	.808**	.765**	.824**	.817**	.865**
X _{total}	.830**	.872**	.861**	.819**	.838**	.843**	.903**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียน (X_{total}) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Y_{total}) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม (X₄) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Y_{total}) โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง (r_{xy} = .865**) กว่าด้านอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การอภิปรายผล

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนในบริบทของกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นเมืองใหญ่ต้องเผชิญกับความซับซ้อนของการจัดการศึกษา ทั้งด้านโครงสร้างองค์กร ขนาดโรงเรียน ความหลากหลายของผู้เรียนและบุคลากร รวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เทคโนโลยี และนโยบายทางการศึกษาอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องปรับบทบาทจากการบริหารจัดการแบบเดิมไปสู่การเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถขับเคลื่อนนวัตกรรมในองค์กรได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับ พัชญวิสา จันทิมพ์ (2565) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณารายด้านระดับภาวะผู้นำ

เชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม (innovative creative thinking skills) มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จึงควรเป็นผู้นำในการริเริ่มแนวคิดใหม่ที่แตกต่างกันและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากด้านการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมเป็นพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนที่แสดงออกถึงการใช้ความรู้ความสามารถ ความชำนาญ มีความกล้าคิด กล้าฝัน กล้าทำ ทาย กล้าวางแผนทำสิ่งใหม่ ๆ ที่ไม่เหมือนคนอื่น โดยการผสมผสานระหว่างข้อเท็จจริงกับประสบการณ์ของชีวิต คิดค้นหรือพัฒนาสิ่งใหม่ที่มีประโยชน์ต่อองค์กรให้เกิดขึ้น มีความคล่องแคล่วในการคิดหาข้อมูล เร็วราวและคำตอบได้อย่างรวดเร็วหลายประเภท หลายมุมมองและหลายทิศทางตลอดจนสามารถคิดประยุกต์ปรับเปลี่ยนข้อมูลความรู้ต่าง ๆ จนเกิดประโยชน์ต่อบุคลากรและภารกิจของสถานศึกษา (โคธยา คงตุก, 2563) นอกจากนี้ ด้านการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมยังมีความสามารถในการสร้างความคิดใหม่ให้เกิดขึ้นต้นฉบับของแนวคิดใหม่ หาวิธีแก้ปัญหที่แตกต่างจากรูปแบบการคิดแบบดั้งเดิมหรือแบบที่กำหนดไว้ ใช้แนวทางที่ไม่ธรรมดาในการแก้ปัญหาและการหาวิธีใหม่ ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีการแข่งขันสูง ในปัจจุบัน ความคิดเชิงนวัตกรรมสามารถเป็นตัวขับเคลื่อนหลักสู่ความสำเร็จได้ ด้วยการส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งนวัตกรรมและกระตุ้นให้บุคลากรในองค์กรสร้างแนวความคิดเชิงนวัตกรรม องค์กรสามารถก้าวหน้าคู่แข่งและได้เปรียบในการแข่งขัน การคิดเชิงนวัตกรรมสามารถช่วยองค์กรต่าง ๆ แสวงหาโอกาสความสำเร็จใหม่ ๆ สร้างผลผลิตและการบริการที่เป็นนวัตกรรม ปรับปรุงวิธีการ กระบวนการและการปฏิบัติงาน และตอบสนองต่อสภาวะที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากการยกระดับความสำเร็จขององค์กรแล้ว ความคิดเชิงนวัตกรรมยังเป็นประโยชน์ต่อบุคคลด้วยการช่วยให้พัฒนากรอบความคิด พัฒนาทักษะการแก้ปัญหา และเพิ่มความสามารถในการปรับตัวและความยืดหยุ่น บุคคลและองค์กรสามารถปลดปล่อยศักยภาพสูงสุด ขับเคลื่อนการเติบโตให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อีกด้วย (Dieffenbacher, 2024)

2. การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครมีความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล เทคโนโลยี และเครือข่ายทางวิชาชีพ ทำให้สามารถส่งเสริมการทำงานร่วมกันของครูและบุคลากรทางการศึกษาในลักษณะของชุมชนแห่งการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับ นันทน์นภัส ชัยสงคราม (2561) ที่พบว่า การเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ ภาชินี ภัคคีมี (2562) ที่พบว่า ระดับความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณารายด้านการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านวิสัยทัศน์ร่วม (shared vision) มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการกำหนดเป้าหมายและวิสัยทัศน์ขององค์กร การกำหนดวิสัยทัศน์ควรสะท้อนความต้องการ คุณค่า และอัตลักษณ์ของบุคลากรส่วนใหญ่ภายในโรงเรียน เนื่องจากในองค์กรแห่งการเรียนรู้ วิสัยทัศน์ขององค์กรควรสร้างมาจากกำหนดเป้าหมายในอนาคตที่ทุกคนในองค์กรปรารถนาจะทำให้สำเร็จร่วมกัน ก่อให้เกิดการผสมผสานวิสัยทัศน์ขององค์กรเข้ากับวิสัยทัศน์ส่วนบุคคลโดยองค์กรต้องสร้างบรรยากาศให้เป็นองค์กรที่ทุกคนต้องการ โดยต้องรับฟังและให้บุคลากรสามารถเปิดเผยสิ่งที่พวกเขามุ่งหวังและสิ่งที่ไม่เห็นด้วยออกมา เพื่อให้ทุกคนสามารถเรียนรู้ไปในทิศทางเดียวกันและตั้งใจทำภารกิจให้สำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่ร่วมกันสร้างขึ้นมาก่อนให้เกิดการริเริ่มความคิดสร้างสรรค์ การสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น และนำองค์กรไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกันตามวิสัยทัศน์ขององค์กรได้ในที่สุด (ศาชิตี พระจันทร์, 2564)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กันในทางบวก โดยภาพรวมและ

รายด้านอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เนื่องมาจากภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นกลไกสำคัญที่เอื้อต่อการเกิดและการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ สามารถอธิบายได้ตามกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีได้ว่า ผู้นำเชิงนวัตกรรมมีบทบาทสำคัญในการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วม ซึ่งเป็นรากฐานของการดำเนินงาน PLC รวมถึงการสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การทำงานร่วมกันเป็นทีม และการมีความรับผิดชอบร่วมกันต่อผลลัพธ์ของผู้เรียน นอกจากนี้ ผู้นำยังมีบทบาทในการสนับสนุนให้ครูและบุคลากรกล้าทดลองนวัตกรรมทางการศึกษาและเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับ จริยาภรณ์ พิมิตร และชนมณี ศิลาบุญ (2568) ที่พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้มีความสอดคล้องกันในเชิงแนวคิด เนื่องจากต่างมุ่งเน้นการเรียนรู้ร่วมกัน การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และการปรับตัวขององค์กรเพื่อความสำเร็จอย่างยั่งยืนในระยะยาว

ข้อเสนอแนะ

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรเป็นผู้นำในการริเริ่มแนวคิดใหม่ที่แตกต่างและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง
2. การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านวิสัยทัศน์ร่วมมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการกำหนดเป้าหมายและวิสัยทัศน์ขององค์กร การกำหนดวิสัยทัศน์ควรสะท้อนความต้องการ คุณค่า และอัตลักษณ์ของบุคลากรส่วนใหญ่ภายในโรงเรียน
3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง ดังนั้น การการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมุ่งเน้นการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านการบริหารจัดการ การคิดเชิงสร้างสรรค์ การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ รวมถึงการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรได้มีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความยั่งยืนในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพภายในโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). *นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2568*. กรุงเทพฯ: ศิริ และสุนทรี วรณไพเราะ. (2567). การเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง. *วารสารวิจัยจำไพพรรณี*, 18(2), 38-49.
- จริยาภรณ์ พิมิตร และชนมณี ศิลาบุญ. (2568). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. *วารสารนครรัฐ*, 2(2), 24-34.
- จีราภา ประพันธ์พัฒน์. (2560). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- เฉลิมพล ตีสวัสดิ์. (2566). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชนะการ เลี้ยงอำนวย และศักดิ์พันธ์ ต้นวิมลรัตน์. (2567). *แนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนศรีวิชัยวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม*. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 15(1), 17-30.
- ชัชชญา พีระธรรณิศร์. (2563). *แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูโรงเรียนเทศบาลเมืองเพชรบุรี สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. มหาวิทยาลัยรังสิต, สถาบันวิจัย.
- ชุลีมาศ คำบุญเรือง. (2566). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสหวิทยาเขตภูกามยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา*. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา.
- จิตินันท์ นันทะศรี. (2563). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารและการพัฒนาการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เดชา ฤนาวงศ์. (2564). *โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารและการพัฒนาการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ธมนวรรณ จันทรสว. (2564). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2*. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- นันทน์ภัส ชัยสงคราม. (2561). *การเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการการศึกษา), มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- นุชจรินทร์ ทับทิม. (2562). *บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2*. การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปฐมพงษ์ พัฒมผล. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปริศนา วิโนสุยะ. (2562). *การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จังหวัดตาก*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ปิยโชติ รอดหลง. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พัชฎวิสา จันทพิมพ์. (2565). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย*. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ภาชนิ ภัคดิมี. (2562). *แนวทางการพัฒนาความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4*. การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- รมิดา ใจสืบ. (2567). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่*. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา.
- วัชรพร แสงสว่าง. (2563). *การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารและการพัฒนาการศึกษา), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วาสนา ทองทวีงยศ. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ศาศินี พระจันทร์. (2564). *การประยุกต์ใช้แนวคิดวิสัยทัศน์ร่วมในการพัฒนากลยุทธ์ D2RIVE ของกรมสรรพากร: กรณีศึกษาสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาบางรัก 1*. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร พงษ์เนตร. (2564). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ศิริพร แสงตาโดน. (2566). *กลยุทธ์การเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารและการพัฒนาการศึกษา), มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- ไศรยา คงตุก. (2563). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3*. การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุจิตรา ภิรมย์นิล. (2562). *การเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มพیمانปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม ตามการรับรู้ของครู*. การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุทธิวิทย์ อานภาพเสถียร. (2566). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*.
- สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *การขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” สูสถานศึกษา*.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2018). *Research methods in education* (8th ed.). Routledge.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 16(3), 297-334.
- Dieffenbacher, S. F. (2024). *Innovative thinking meaning, skills & strategies*. Retrieved from <https://digitalleadership.com/blog/innovative-thinking>
- Frost, J. (2019). *Introduction to statistics: An intuitive guide for analyzing data and unlocking discoveries*. Statistics by Jim Publishing.
- Hernandez, M. M., Mendoza, S. D. C., & Pacheco, M. M. (2023). Innovative leadership practices and management styles of school heads in the schools division of Bulacan. *International Journal of Multidisciplinary: Applied Business and Education Research*, 4(6), 1904-1913.

- Horth, D., & Buchner, D. (2014). *Innovation leadership: How to use innovation to lead effectively, work collaboratively, and drive results*. The Center for Creative Leadership.
- Likert, R. (1932). A technique for the measurement of attitudes. *Archives of Psychology*, 22(140), 5-55.
- Lindner, J. R., & Lindner, N. J. (2024). Interpreting Likert-type scales, summated scales, unidimensional scales, and attitudinal scales: I neither agree nor disagree, Likert or not. *Advancements in Agricultural Development*, 5(2), 152-163.
- Pagaura, A. R. (2020). Innovative leadership attributes of school administrators in the Philippines: Implications for educational management. *Interdisciplinary Research Review*, 15(2), 1-7.
- Pearson, K. (1909). Determination of the coefficient of correlation. *Science*, 30(757), 23-25.
- Senge, P. M. (1990). *The fifth discipline: The art and practice of the learning organization*. Doubleday/Century.